

- Moser, M. (1965) - Studien zu *Cortinarius* Fr. subgen. *Telamonia* sect. *Armillati*. Schweiz. Z. Pilzk. 43(8):113-124.
- Moser, M. (1978) - Kleine Kryptogamenflora, Band IIb/2: Die Röhrlinge und Blätterpilze, 4e Aufl. Stuttgart.
- Moser, M. & Keller-Dilitz, H. (1983) - Cryptogamie Mycologie, Tome 4:41-50.
- Seguy, E. (1936) - Code universel des couleurs. Paris.

BOEKBESPREKINGEN

BIGELOW, H.E. NORTH AMERICAN SPECIES OF CLITOCYBE. Part II. Beih. Nova Hedwigia 81: 281-521 (1985). Prijs DM 130,--

Drie jaar na het verschijnen van het eerste deel (zie Coolia 27: 66, 1984) is nu het afsluitende deel van deze Amerikaanse bewerking van *Clitocybe* verschenen. *Clitocybe* is hier zeer ruim opgevat, aangezien *Lepista*, *Pseudoclitocybe*, *Pseudoomphalina* en een deel van *Omphalina* gereduceerd zijn tot infragenerieke taxa van *Clitocybe*. Dit type 'grote' geslachten lijkt mij geen verbetering, want op deze manier heeft *Clitocybe* geen goede definiërende kenmerken meer. Deze opmerking geldt overigens met een zeker voorbehoud, want de Amerikaanse mycoflora is veel rijker dan de Europese, en ik heb zeer weinig collecties uit Amerika gezien. Een formele fylogenetische analyse van *Clitocybe* had uitkomst kunnen brengen, maar deze ontbreekt hier. Uit verspreid staande opmerkingen moet de lezer de mogelijk evolutionaire lijnen binnen *Clitocybe* zien te interpreteren, en dat lijkt een moeilijke opgave. Een apart hoofdstuk met alle argumenten bijeen zou eenvoudiger geweest zijn.

De soortbeschrijvingen zijn vrij uitgebreid, maar het is moeilijk, hieruit iets af te leiden over het gehanteerde soortconcept. Ik krijg de indruk dat Bigelow een wat nauwer concept hanteert dan ik voor de hygrofane trechterzwammen gedaan heb. De determineersleutel ziet er goed uit met meest duidelijk contrasterende kenmerken.

Samengevat: een belangrijk werk voor alle Europese mycologen die zich voor het geslacht *Clitocybe* interesseren. Hopelijk kan een vergelijking tussen de Europese en Amerikaanse soorten nu met meer succes plaatsvinden. Thomas W. Kuyper

DENNIS, R.W.G. FUNGI OF THE HEBRIDES. Royal Botanic Gardens, Kew. 1986. 383 pp. Prijs: £ 7.75.

Dit boek geeft een opsomming van alle fungi die ooit op de Hebriden zijn waargenomen. Alleen de 16 pagina's tellende inleiding is 'leesbaar', de rest is naslagwerk. In deze inleiding wordt ingegaan op de samenstelling van de fungusflora van de Hebriden en de invloeden van buitenaf, terwijl een poging wordt gedaan tot vergelijking met de flora van omliggende streken en eilanden. Verder is er een 7 pagina's lange tabel, waarin van alle gevonden macrofungi wordt aangegeven met welke bomen zij mycorrhiza-bindingen hebben. Het systematische deel is verdeeld volgens de ordes en binnen de ordes volgens de genera in alfabetische volgorde. De genera worden kort ingeleid met een aanduiding van de oecologie en de gebruikte literatuur. Tevens wordt aangegeven hoeveel procent van de Britse flora van het betreffende genus op de Hebriden voorkomt.

Het systematische deel is wat onevenwichtig, in die zin dat van de macrofungi veel meer bekend is dan van de microfungi en dat ook de literatuur voor de macrofungi veel meer bij de tijd is dan voor de

andere groepen. Per soort wordt in de linker kolom de naam met eventuele synoniemen gegeven, en in de rechter de vindplaatsen, substraten, de periode van het jaar waarin de soort kan worden verwacht en enkele gegevens over het voorkomen buiten de Hebriden. Het boek sluit met een 50 pagina's tellende alfabetische opsomming van waardplanten met de erop aangetroffen schimmelsoorten, een literatuurlijst en een index. Het boek is vooral interessant voor echte floristen en bezoekers van de Hebriden of vergelijkbare eilanden. Het is opgenomen in de NMV bibliotheek. H.A. van der Aa.

ORTON, P.D. BRITISH FUNGUS FLORA 4. PLUTEACEAE: PLUTEUS AND VOLVARIELLA. Royal Botanic Garden, Edinburgh. 1986. Prijs £ 8.00

In de serie British Fungus Flora is nu na de delen betreffende de Boletaceae, *Coprinus* en de Bolbitiaceae, het vierde deel verschenen, waarin de Pluteaceae (*Pluteus* en *Volvariella*) behandeld worden. De opzet van het boekje is dezelfde als in de vorige delen. Er worden in totaal 48, resp. 43 soorten Hertezwammen en 11, resp. 11 soorten Beurszwammen uitgesleuteld en meer of minder uitvoerig beschreven; van de meeste soorten worden enkele microscopische structuren en van een enkele een habitus afgebeeld.

Voor diegenen die eerder werk van Orton over *Pluteus* en *Volvariella* kennen, is dit boekje geen grote verrassing. De taxonomische opvattingen zijn dezelfde gebleven, en ook de *Pluteus*-sleutel is ten opzichte van die uit 1960 nauwelijks veranderd. Het meest opvallend is wel dat er veel meer *Pluteus*-soorten onderscheiden worden dan in een in 1985 verschenen artikel van Jan Schreurs en ondergetekende voor West-Europa (nl. 48 en 31 respectievelijk). Dit verschil in soortenaantal is het gevolg van een verschil in soortopvatting (Orton onderscheidt b.v. geen taxa onder de rang van soort), en een verschil in werkmethode (Orton is in de eerste plaats, zoals hijzelf steeds onderstreept, een veldmycoloog, en wel in Groot-Britannië, die vers materiaal wel microscopiseert, maar geen uitgebreid herbariumwerk verricht, terwijl hier, naast veldwerk in verschillende landen, veel herbariummateriaal is onderzocht, en ook typemateriaal).

Voorts kan nog opgemerkt worden dat er enkele nomenclatorische fouten in het boek staan, cruciale gegevens ontbreken (b.v. de aan- of afwezigheid van gespen in de hoedhuid van *P. pellitus*), en dat de *Pluteus*-sleutel tamelijk moeilijk is, omdat de nadruk op kleurverschillen ligt.

Dit boekje is in de verenigingsbibliotheek aanwezig. Else C. Vellinga.

LITERATUUR

Orton, P.D. (1960). New checklist of British Agarics and Boleti. Part III. Notes on genera and species in the list. Trans. Br. mycol. Soc. 43: 159-439.

Vellinga, E.C. & Schreurs, J. (1985). Notulae ad Floram agaricinam neerlandicam - VIII. *Pluteus* Fr. in W. Europe. Persoonia 12: 337-373.

ALESSIO, C.L. BOLETUS DILL. EX L. (SENSU LATO). FUNGI EUROPAEI 2: 1-712 (met 84 kleurenplaten) (1985). Prijs DM 198,-

In dit boek worden in totaal 84 soorten van de Boletaceae beschreven en afgebeeld. Voor zover valt na te gaan komen alle collecties uit Italië. De indruk die door de titel van de serie (*Fungi europaei*) gewekt wordt, nl. dat hier sprake is van een Europese monografie, is eenvoudigweg incorrect; het gaat

namelijk om een regionale bewerking. Sommige welbekende soorten (*Xerocomus porosporus*, *Leccinum variicolor*) ontbreken dan ook; mediterrane soorten zijn wel opgenomen en van sommige had ik geen eerdere afbeeldingen gezien.

De kwaliteit van de kleurenplaten is over het algemeen goed; slecht tot nauwelijks herkenbaar vind ik *Boletus impolitus*, *Suillus elegans*, *S. variegatus* en sommige soorten *Krombholziella*. De tekeningen van de microscopische kenmerken zijn daarentegen schandalig slecht.

Bij de kleurenplaten bevinden zich ook beschrijvingen in het Italiaans en Frans. De Italiaanse beschrijving komt daarnaast ook in iets uitgebreidere vorm in de hoofdtekst voor. De tekst van de oorspronkelijke diagnose en de Italiaanse vertaling ervan komen mij als overbodig voor. Merkwaardig is wel de tegenspraak tussen de oorspronkelijke beschrijving van *Boletus siculus* en Alessio's interpretatie. De door laatstgenoemde afgebeelde soort moet correct *B. permagnificus* heten, een naam die wel genoemd maar niet kritisch besproken wordt.

De determineersleutel lijkt lastig bruikbaar mede vanwege het veelvuldig gebruik van de oecologie als sleutelkenmerk. Dit gebeurt in 15 van de 82 coupletten! De gebruikte nomenclatuur is vrij modern, maar niet altijd correct. Ook Alessio kon de verleiding om *Leccinum* door *Krombholziella* te vervangen niet weerstaan, en publiceerde enkele nieuwe combinaties.

Ik kan eerlijk gezegd niet zeer enthousiast zijn over dit boek. De taxonomische problemen binnen de Boletaceae worden meestal op een zeer conventionele manier behandeld, en dus niet echt opgelost. Als voorbeelden noem ik hier de *Xerocomus chrysenteron-rubellus*-problematiek, of de problemen met soortsherkenning in het *Boletus edulis*-complex. Met behulp van de oecologie worden, naar ik vrees, schijnsoorten in stand gehouden. De kritiek die ik had op het boekje van Engel (Coolia 27: 66. 1984) is ook op deze uitgave van toepassing. Het wachten is nog steeds op een moderne en kritische monografie met degelijke kernmerkanalyses (b.v. van de hoedhuid) en kritische studie van de variabiliteit over grote delen van het areaal. Thomas W. Kuyper.

MEDEDELINGEN

THE MYCOLOGIST, EEN NIEUW MYCOLOGISCH TIJDSCHRIFT

De British Mycological Society gaf tot nu toe twee tijdschriften uit, t.w. het strict wetenschappelijke Transactions of the BMS en het Bulletin, dat een bredere opzet had en zich met name ook tot de amateur richtte. Laatstgenoemd tijdschrift nu gaat vanaf 1987 in een geheel nieuwe opzet van start als THE MYCOLOGIST.

Het tijdschrift richt zich niet alleen tot de georganiseerde mycologen, maar zal ook in de vrije verkoop komen en speelt in op de behoefte aan informatie over alle aspecten van de mycologie zoals die bestaat bij universiteiten, scholen, industrieën en allerlei natuurhistorische organisaties. Tevens wil men contacten leggen tussen de engelse, amerikaanse en europeese organisaties. Men wil o.a. ook aandacht geven aan onderwerpen als biotechnologie, ecologie, fysiologie en pathologie naast uiteraard de systematiek en b.v. de gastronomie. Het wordt een tijdschrift met grote oplage en kleurendruk. Voor de eerste jaargang van 4 nummers is de prijs vastgesteld op £ 6.--

De redactie, waarin een aantal bekende engelse vakgenoten zitting heeft, zal onder leiding staan van Dr. David Pegler, die bij vele van onze leden geen onbekende is. Een folder met nadere gegevens - en mogelijk reeds het eerste "inkijkexemplaar" - zal op de voorjaarsvergaderingen van de NMV, en in de bibliotheek beschikbaar zijn. - H.A. van der Aa.